

Konferencia
Energeticky efektívne osvetlenie II
24. jún 2015, Hotel Kaskády pri Sliachi

Energetická efektívnosť - požiadavky a možnosti podpory

Dr. Ing. Kvetoslava Šoltésová, CSc.
Slovenská inovačná a energetická agentúra,

OBSAH

I. Úvod

II. Zákon č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti
a o zmene a doplnení niektorých zákonov

III. Operačný program Kvalita životného prostredia

Úvod

Východiská - dokumenty EÚ

- ❑ **Stratégia Európa 2020,**
- ❑ **Smernica č. 2006/32/ES o energetickej účinnosti konečného využitia energie a energetických službách,**
- ❑ **Smernica č. 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti,**

Úvod

Východiská - dokumenty SR

1

- Energetická politika (2006, 2014)
- Konceptia energetickej efektívnosti (2007)

2

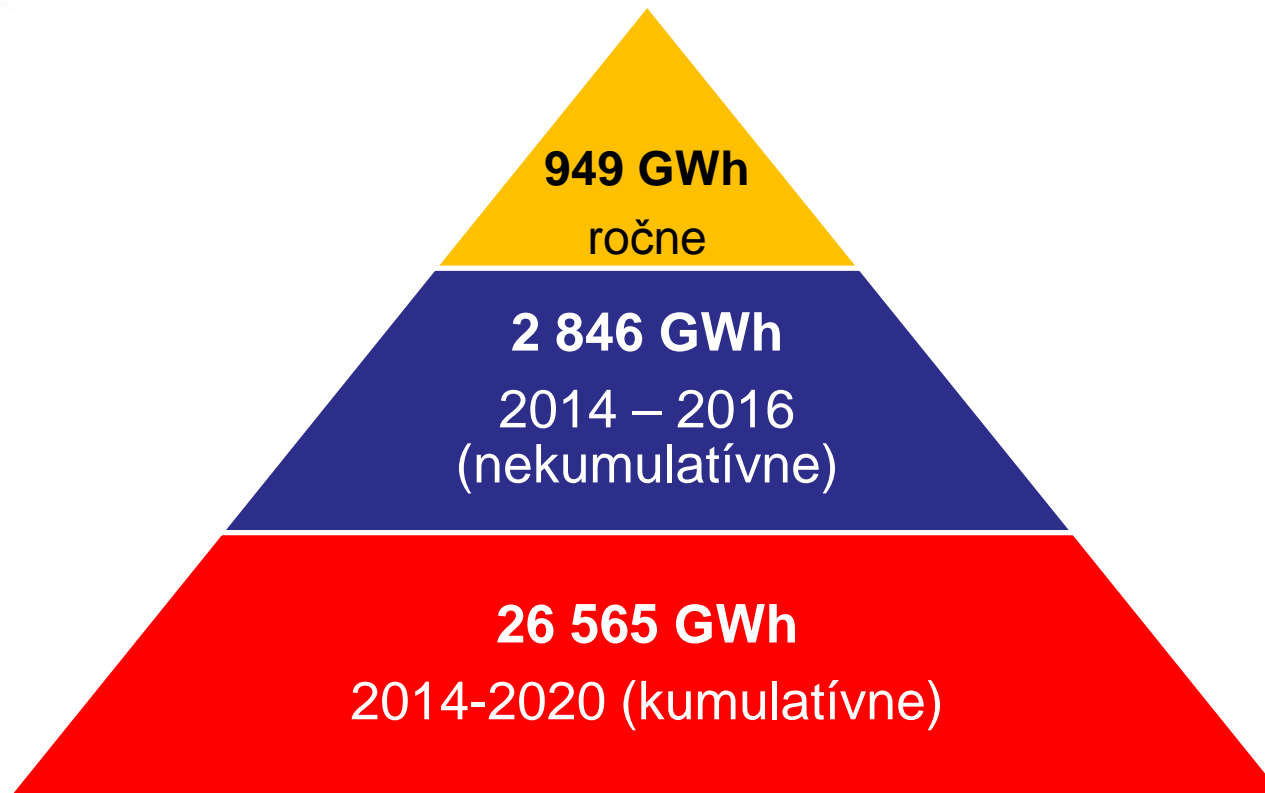
- Akčný plán energetickej efektívnosti na roky 2008 - 2010
- Akčný plán energetickej efektívnosti na roky 2011 – 2013
- Akčný plán energetickej efektívnosti na roky 2014 - 2016

3

- Zákon č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti

Úvod

Ciele v oblasti energetickej efektívnosti (KES)

Zákon č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti

§ 1 Predmet úpravy

- a) opatrenia na podporu a zlepšenie energetickej efektívnosti,
- b) povinnosti pri tvorbe koncepčných dokumentov v oblasti energetickej efektívnosti
- c) práva a povinnosti osôb v oblasti energetickej efektívnosti,
- d) pravidlá pri výkone energetického auditu,
- e) podnikanie v oblasti poskytovania energetických služieb,
- f) poskytovanie informácií podľa tohto zákona.

Základné pojmy

§ 2 - výber

- d) energetická účinnosť - pomer medzi súčtom energetických výstupov z procesu a súčtom energetických vstupov do procesu,
- e) energetická náročnosť - spotreba energie na vyrobenú jednotku pre danú technológiu alebo spotreba energie na poskytnutú službu,
- f) energetická efektívnosť - proces, ktorý prispieva k zvýšeniu energetickej účinnosti alebo k zníženiu energetickej náročnosti premeny, distribúcie alebo spotreby energie pri zohľadnení technických, hospodárskych alebo prevádzkových zmien, alebo zmien správania sa koncových odberateľov a konečných spotrebiteľov,

Základné pojmy

§ 2 - výber

- j) energetický audit - systematický postup na získanie dostatočných informácií o aktuálnom stave a charakteristike spotreby energie potrebných na identifikáciu a návrh nákladovo efektívnych možností úspor energie v budove, v skupine budov, v priemyselnej prevádzke, v obchodnej prevádzke alebo v zariadení na poskytovanie súkromných služieb alebo verejných služieb; energetický audit musí byť vyvážený, reprezentatívny a založený na ekonomickom, environmentálnom a technickom hodnotení zohľadňujúcom životný cyklus výrobkov a služieb,

Základné pojmy

§ 3 - výber

a) veľký podnik - podnikateľ, ktorý nie je mikropodnikom, malým podnikom ani stredným podnikom,⁶⁾

6) Príloha I čl. 2 nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26. 6. 2014)

!!! Pri posudzovaní veľkosti podniku sa zohľadňuje počet zamestnancov a obrat aj partnerských a prepojených podnikov

d) dodávateľ energie - dodávateľ elektriny, ktorý dodáva elektrinu koncovému odberateľovi elektriny, dodávateľ plynu, ktorý dodáva plyn koncovému odberateľovi plynu alebo dodávateľ tepla, ktorý dodáva teplo koncovému odberateľovi tepla, alebo ktorý dodáva teplo v teplej vode koncovému odberateľovi tepla,

Energetický audítor

§ 12, 13 - výber

- kto môže byť energetickým audítorom,
- postupy pri zapísaní a vyčiarknutí zo zoznamu energetických audítorov,
- povinnosti energetického audítora (každoročne do 31. marca zaslať súbor údajov z vypracovaných energetických auditov prevádzkovateľovi monitorovacieho systému, účasť na aktualizáčnej odbornej príprave min. raz za tri roky),
- energetické audítorstvo ako viazaná živnosť,
- energetický audítor v pracovnoprávnom vzťahu s povinnou osobou,

Energetický audit

§ 14 - výber

- ❑ veľký podnik má povinný energetický audit raz za 4 roky,
- ❑ za povinný energetický audit sa považuje aj energetický audit, ktorý je súčasťou zavedeného certifikovaného systému energetického manažérstva alebo systému environmentálneho manažérstva
- ❑ písomná správa z energetického auditu (podnik ju poskytuje prevádzkovateľovi monitorovacieho systému do 30 dní od vyžiadania),
- ❑ súhrnný informačný list z energetického auditu (podnik ho poskytuje prevádzkovateľovi monitorovacieho systému do 30 dní od vyhotovenia),
- ❑ rovnaké povinnosti má podnik, ktorý zabezpečí dobrovoľný energetický audit financovaný z verejných zdrojov,

Energetická služba

§ 15 - výber

- ❑ Energetická služba je služba poskytovaná na základe zmluvy uzatvorenej medzi poskytovateľom energetickej služby a prijímateľom energetickej služby, v dôsledku ktorej dochádza k preukázateľne overiteľným a merateľným alebo k odhadnuteľným úsporám energie a k zlepšeniu energetickej efektívnosti a ktorá umožňuje dosiahnuť finančnú alebo materiálnu výhodu pre všetky zmluvné strany získanú energeticky účinnejšou technológiou alebo činnosťou, ktorá zahŕňa prevádzku, údržbu alebo kontrolu potrebnú na poskytnutie energetickej služby,
- ❑ podporná energetická služba a energetická služba s garantovanou úsporou energie (garantovaná energetická služba)

Energetická služba

§ 15 - výber

- ❑ za energetickú službu sa nepovažuje:
 - samostatná dodávka energie na základe zmluvy podľa osobitného predpisu,
 - rozpočítanie nákladov na teplo alebo teplú vodu podľa osobitného predpisu správcom, alebo spoločenstvom vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome,

- ❑ poskytovanie energetickej služby sa nepovažuje za regulovanú činnosť podľa osobitného predpisu,

Podporná energetická služba

§ 16 - výber

□ podporná energetická služba:

- poradenská a informačná činnosť o možnostiach úspor energie pre prijímateľa podpornej energetickej služby,
- vzdelávanie a školenie zamestnancov prijímateľa podpornej energetickej služby o zlepšovaní energetickej efektívnosti,
- optimalizácia prevádzky a nákladov zariadenia alebo budovy vo vlastníctve prijímateľa podpornej energetickej služby,
- energetický manažment pre prijímateľa podpornej energetickej služby, okrem zavedeného systému energetického manažérstva alebo
- rozpočítanie nákladov na teplo alebo teplú vodu podľa osobitného predpisu vykonané pre spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome alebo pre správcu.

Podporná energetická služba

§ 16 - výber

- ❑ poskytovateľ podpornej energetickej služby:
 - do 30 dní oznamuje MH SR začiatok, koniec, zmenu poskytovania služby,
 - do 31. marca poskytuje prevádzkovateľovi monitorovacieho systému údaje o
 - počte poskytnutých podporných energetických služieb,
 - predpokladaných vplyvoch poskytnutých podporných energetických služieb na zlepšenie energetickej efektívnosti a na zvyšovanie úspor energie,
 - dosiahnutých úsporách energie poskytnutím podpornej energetickej služby.

Garantovaná energetická služba

§ 17 - výber

- **garantovaná energetická služba** je energetická služba poskytovaná na základe zmluvy o energetickej efektívnosti s garantovanou úsporou energie (zmluva o energetickej efektívnosti – písomná forma):
 - spracovanie energetickej analýzy a realizácia opatrení navrhnutých v energetickej analýze,
 - spracovanie energetického auditu a realizácia opatrení navrhnutých v energetickom audite,
 - návrh a príprava uceleného projektu zameraného na energetickú efektívnosť, ktorý obsahuje najmä
 - analýzu existujúceho stavu,
 - návrh opatrení,
 - projektovanie a realizáciu opatrení, inštaláciu projektu a skúšobnú prevádzku,
 - zabezpečenie a preukazovanie dosahovania garantovaných úspor,
 - financovanie projektu,

Garantovaná energetická služba

§ 17 - výber

- garantovaná energetická služba:
 - ...,
 - prevádzka a údržba energetických zariadení, vrátane školenia používateľa, monitorovania a prevádzky systému,
 - monitorovanie a hodnotenie spotreby energie po prijatí opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti,
 - zabezpečenie palív a energie na účel poskytovania výkonov najmä v oblasti kvality vnútornej klímy v budovách, osvetlenia a prevádzky zariadení, ktoré spotrebúvajú energiu,
 - dodávka energetických zariadení alebo
 - dlhodobá záruka prevádzky inštalovaného nového zariadenia a dosahovaných úspor.

Garantovaná energetická služba

§ 17 - výber

- ❑ zmluvne dohodnuté hodnoty zlepšenia energetickej efektívnosti:
 - garantované úspory energie,
 - dĺžka trvania zmluvného vzťahu,
 - výška investície pri rekonštrukcii, prevádzke alebo údržbe zariadenia alebo obnove, prevádzke alebo údržbe budovy, ktorá je predmetom garantovanej energetickej služby a
 - iné dohodnuté kritérium súvisiace s úsporou energie, najmä
 - zlepšenie funkčnosti zariadenia,
 - zlepšenie energetickej účinnosti zariadenia,
 - zlepšenie energetickej hospodárnosti budovy,
 - zníženie ceny za poskytované služby,
 - zníženie prevádzkových nákladov a nákladov na energiu

Zmluva o EE pre verejný sektor

§ 18 - výber

- ❑ **Zmluvou o energetickej efektívnosti pre verejný sektor** je zmluva o energetickej efektívnosti, ak
 - sa na plnenie zmluvy o energetickej efektívnosti využívajú verejné prostriedky,
 - poskytovateľom garantovanej energetickej služby je verejný subjekt,
 - prijímateľom garantovanej energetickej služby je verejný subjekt alebo
 - predmetom zmluvy o energetickej efektívnosti je zlepšenie energetickej efektívnosti budovy alebo zariadenia vo vlastníctve Slovenskej republiky, obce alebo vyššieho územného celku.

Poskytovateľ garantovanej energetickej služby

§ 19 - výber

- ❑ **viazaná živnosť s odborne spôsobilou osobou,**
- ❑ požiadavky na odborne spôsobilú osobu
 - vzdelanie, prax, skúška,
 - poskytovanie údajov prevádzkovateľovi monitorovacieho systému,
 - aktualizácia odborná príprava,
- ❑ odborná spôsobilosť energetického audítora sa považuje za odbornú spôsobilosť poskytovateľa garantovanej energetickej služby,
- ❑ podmienky zrušenia živnostenského oprávnenia na poskytovanie garantovanej energetickej služby,

Informovanosť, monitorovanie

§ 20 – 25 výber

- informovanosť o energetických službách a energetickej efektívnosti,
- informovanosť v tepelnej energetike ,
- informovanosť koncového odberateľa elektriny a koncového odberateľa plynu,
- informácie z inteligentného meracieho systému,
- monitorovanie, vyhodnocovanie a overovanie národného cieľa,
- podporné činnosti energetickej efektívnosti

Prechodné ustanovenia

§ 32 (výber)

- (15) Energetický audit vykonaný podľa doterajších predpisov sa považuje za energetický audit podľa tohto zákona.
- (16) Energetický audítor zapísaný v zozname energetických audítorov podľa doterajších predpisov sa považuje za energetického audítora podľa tohto zákona.
- (17) Veľký podnik, ktorý vznikol alebo sa stal veľkým podnikom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, je povinný zabezpečiť vykonanie energetického auditu podľa § 14 ods. 1 najneskôr do 5. decembra 2015.

Prechodné ustanovenia

§ 32 (výber)

- (18) Podporné energetické služby a garantované energetické služby poskytované na základe zmluvy uzatvorenej pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona možno poskytovať za podmienok podľa doterajších predpisov do 31. decembra 2015.
- (19) Zmluvy uzatvorené podľa doterajších predpisov zostávajú v platnosti. Ustanovenia zmluvy o energetickej efektívnosti uzatvorenej pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, ktoré sú v rozpore s týmto zákonom, sú účastníci zmluvy o energetickej efektívnosti povinní uviesť do súladu s týmto zákonom do 31. decembra 2015.
- *vyhláška MH SR č. 99/2015 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti pri poskytovaní podpornej energetickej služby a garantovanej energetickej služby*

Zmeny a doplnenia iných zákonov čl. II – VII

- ❑ zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon),
- ❑ zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike ,
- ❑ zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- ❑ zákon č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach ,
- ❑ zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- ❑ zákon č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky,

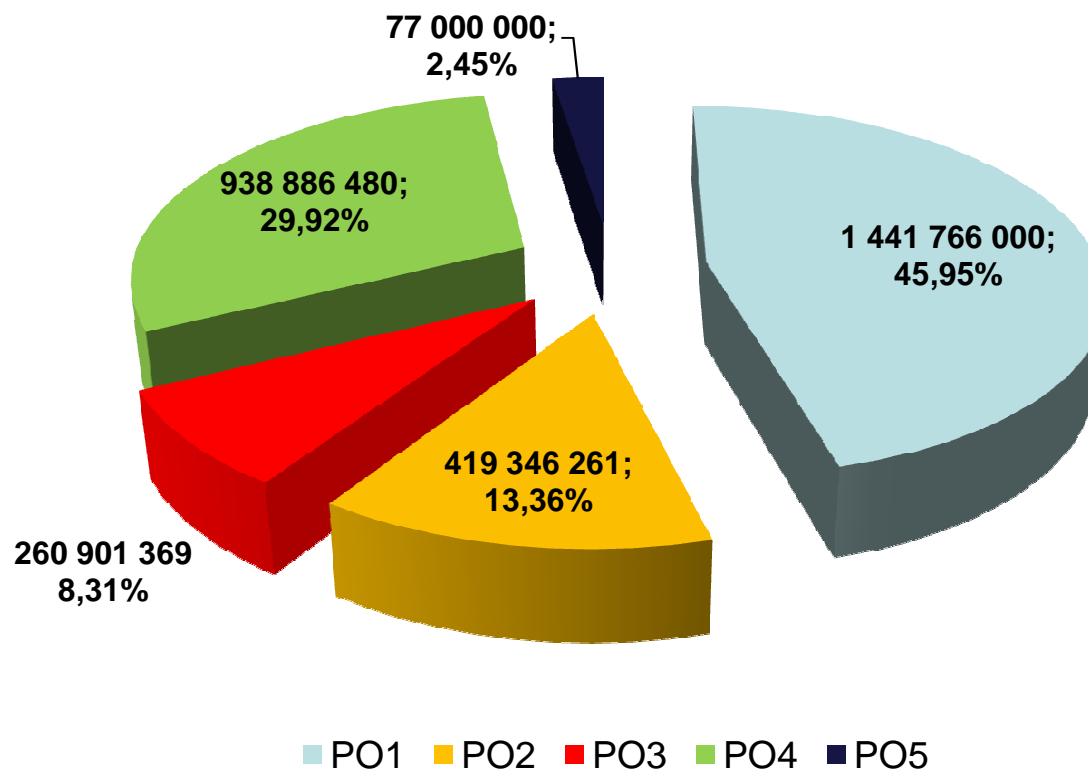

Operačný program Kvalita životného prostredia *Prioritné osi - prehľad*

- PO 1 Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry
- PO 2 Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami
- PO 3 Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy
- PO 4 Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch**
- PO 5 Technická pomoc

Operačný program Kvalita životného prostredia

Prioritné osi - financovanie

Operačný program Kvalita životného prostredia

Prioritné osi - financovanie

- 4.1. Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov. **[OZE]**
- 4.2. Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch. **[PODNIKY]**

- 4.3 Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách. **[BUDOVY]**

- 4.4. Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení. **[STRATÉGIE]**
- 4.5. Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple. **[SCZT]**

Operačný program Kvalita životného prostredia
IP 4.2 – PODNIKY -Prehľad

4.2.1.A Zabezpečenie energetických auditov v MSP
[AUDITY]

4.2.1.B Implementácia opatrení z energetických auditov
[OPATRENIA]

Operačný program Kvalita životného prostredia
IP 4.2 – PODNIKY - Audity

4.2.1.A Zabezpečenie energetických auditov v MSP
[AUDITY]

- vypracovanie energetických auditov odborne spôsobilými osobami, v rámci ktorých bude na základe reálne nameraných hodnôt spotreby energie navrhnutý súbor optimálnych opatrení s energetickým, ekonomickým a environmentálnym hodnotením

Operačný program Kvalita životného prostredia
IP 4.2 – PODNIKY – Audity - Prijímatelia

4.2.1.A [AUDITY]

Prijímatelia:
12 000 000 EUR

- fyzické a/alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie - MSP

Cieľové územie: ▪ územie menej rozvinutých regiónov

Operačný program Kvalita životného prostredia *IP 4.2 – PODNIKY – Opatrenia - Prehľad*

4.2.1.B

[OPATRENIA]

Implementácia opatrení z energetických auditov:

- rekonštrukcia a modernizácia stavebných objektov v oblasti priemyslu a služieb na to nadväzujúcich za účelom zníženia ich energetickej náročnosti,
- rekonštrukcia a modernizácia existujúcich energetických zariadení za účelom zvýšenia energetickej účinnosti alebo zníženia emisií skleníkových plynov,
- rekonštrukcia a modernizácia systémov výroby a rozvodu stlačeného vzduchu,
- ...

Operačný program Kvalita životného prostredia IP 4.2 – PODNIKY – Opatrenia - Prehľad

4.2.1.B

[OPATRENIA]

Implementácia opatrení z energetických auditov:

- ...,
- zavádzanie systémov merania a riadenia v oblasti výroby a spotreby energie za účelom zníženia spotreby energie a emisií skleníkových plynov,
- výstavba, modernizácia a rekonštrukcia rozvodov energie, resp. rozvodov energetických médií v areáli podniku, vrátane systémov vonkajšieho osvetlenia priemyselných areálov,
- iné opatrenia na úsporu primárnych energetických zdrojov.

Operačný program Kvalita životného prostredia
IP 4.2 – PODNIKY – Opatrenia - Prijímatelia

4.2.1.B [OPATRENIA]

Prijímatelia:

98 000 000 EUR

- fyzické a/alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie

Cieľové územie:

- územie menej rozvinutých regiónov

Operačný program Kvalita životného prostredia *IP 4.3 – BUDOVY - Prehľad*

4.3.1.A *[BUDOVY]*

- zlepšovanie tepelno-technických vlastností stavebných konštrukcií,
- modernizácia vykurovacích/klimatizačných systémov, systémov prípravy teplej vody, osvetlenia, výťahov za účelom zníženia spotreby energie,
- inštalácia systémov merania a riadenia,
- inštalácia zariadení na využívanie OZE,
- zmena spôsobu zásobovania teplom smerom k využívaniu účinných systémov CZT.

Operačný program Kvalita životného prostredia
IP 4.3 – BUDOVY - Prijímatelia

4.3.1.A [BUDOVY]

Prijímatelia:

414 886 480 EUR

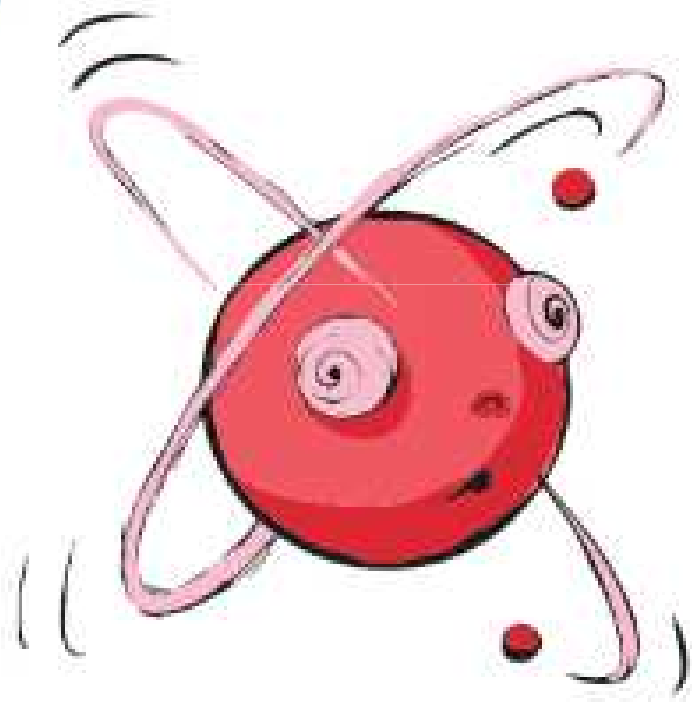
- subjekty ústrednej správy
- subjekty územnej samosprávy
- verejnoprávne ustanovizne

Cieľové územie:

- územie menej rozvinutých regiónov

Ďakujem za pozornosť!

Dr. Ing. Kvetoslava Šoltésová, CSc.

Slovenská inovačná a energetická agentúra,
Odbor legislatívy, metodológie sa vzdelávania

Rudlovska cesta 53,

974 28 Banská Bystrica

tel.: +421 905 493298

e-mail: kvetoslava.soltesova@siea.gov.sk,

**ŽIT
ENERGIOU**
Odborné energetické poradenstvo

